Startgesprek 1a: Wat is er aan de hand?

1. Wat is volgens u de aanleiding dat we hier zitten?

2. Welke problemen ervaar je?

3. Wat doet uw kind precies? En wat nog meer? Kunt u voorbeelden geven?

4. Waar maakt u zich verder zorgen over? Bijvoorbeeld …… En wat nog meer?

STEL VAST: Is er sprake van gedragsproblemen of niet?

Indien Ja : Gesprekskaart 1b
Indien Nee : Voer regulier startgesprek.

Startgesprek 1b: Hoe ernstig zijn de gedragsproblemen?

1. Sinds wanneer maakt u zich zorgen?
2. Hoe vaak komen de problemen voor?
3. In welke situaties komt het gedrag voor (thuis, op school, sport, met vriendjes, in de buurt)?
4. Zijn er meerdere problemen tegelijkertijd?
5. Hoe groot zijn de gevolgen voor uw kind, voor jullie of voor jullie omgeving?

   Voorbeelden:
   - het lukt steeds minder goed om thuis gezellige momenten met elkaar te hebben
   - (bijna) dagelijks ruzie thuis tussen jullie en jullie kind
   - (bijna) dagelijks straf voor je kind
   - iedere week één of meer keer fysiek ingrijpen door een volwassene (ouder of leerkracht) tijdens een conflict, zoals vastpakken of ergens anders heen brengen.
   - niet mee mogen spelen met leeftijdgenoten in de buurt of op school
   - veel de klas uitgestuurd worden of dreiging van school gestuurd te worden
   - niet meer mee mogen sporten op de sportvereniging
   - contact met politie
   - door de problemen van uw kind, heeft u af en toe conflicten met buurtgenoten, school, familie
6. Hoe gaat het met u als ouders?

Startgesprek 1c: Vaststellen van de ernst van de problemen

Als u terugkijkt op uw ervaringen en antwoorden op de vragen tot nu toe:

a) Hoe zou u de zorgen/problemen dan noemen?

klein	**matig**	**groot**	**zeer groot**

b) Wat voor inschatting maakt de professional van de ernst van de problemen?

klein	**matig**	**groot**	**zeer groot**

c) Hoe groot is uw behoefte aan ondersteuning bij het oplossen van deze problemen? (zet een kruisje op onderstaande lijn)

klein - **groot**

d) Hoe groot is de behoefte van de omgeving (school, familie, buurt, wijkagent) aan ondersteuning bij het oplossen van deze problemen? (zet een kruisje op onderstaande lijn)

klein - **groot**

Startgesprek 1d: Vervolg en slotvraag

De professional, u als ouders, uw kind en eventueel andere verwijzers bepalen samen in overleg de ernst van de problematiek.

Als jullie de zorgen/problemen ernstig vinden en er veel behoefte is aan ondersteuning, volgen eerst verdiepende vragen van de professional, om er samen achter te komen wat er precies aan de hand is. Daarna volgt een advies voor inzet van hulp.

Als jullie de zorgen/problemen matig vinden, volgt gedurende maximaal drie maanden ondersteuning, waarna gekeken wordt of de zorgen/problemen verminderd zijn.

Slotvragen voor u als ouders:

- Wat is er leuk aan uw kind?
- Wat zijn de sterke kanten van uw kind?
- Wat zijn de sterke kanten van uw gezin?

1. Gezin (2-7 jaar)

Is er sprake van strijd in het contact tussen u en uw kind?

Bijvoorbeeld[1]:

- Uw kind drijft vaak zijn zin door en dat leidt tot ruzies.
- Uw kind wordt boos om iets niet te hoeven doen (zoals iets opruimen, iets eten of naar bed gaan).
- U merkt dat u regelmatig met straf dreigt of straf geeft.
- U stelt minder eisen of geeft toe om te voorkomen dat er strijd of ruzie komt.
- Anders, namelijk …

[1] Deze voorbeelden komen meer dagen per week wel dan niet voor.

1. Gezin (2-7 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Uitleg over de invloed van uw kind op u en van u op uw kind.
- Gericht kijken naar het gedrag van uw kind en kijken wat uw kind precies nodig heeft.
- Uw invloed als opvoeder gebruiken om het gedrag van uw kind positief te beïnvloeden door bewuster benutten van
  - duidelijke opdrachten geven
  - complimenten geven
  - kiezen waar je wel en niet op reageert.
- Verminderen van problemen, zodat het beter lukt om rustig te blijven tijdens strijd met uw kind.

2. Boosheid (2-7 jaar)

Vindt uw kind het, vergeleken met leeftijdgenoten, moeilijk om zijn boosheid onder controle te houden?

Bijvoorbeeld:

Uw kind wordt regelmatig driftig om kleine dingen.

- Uw kind blijft lang in een driftbui hangen.
- Uw kind is moeilijk weer kalm te krijgen.
- Uw kind is minimaal 2 keer per week zo boos dat dit langer aanhoudt dan 10 minuten. Dat is moeilijk om te buigen.
- Anders, namelijk …

2. Boosheid (2-7 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Benoemen van boosheid, begrip tonen voor boosheid en laten zien hoe je goed met boosheid om kan gaan.
- Op tijd ingrijpen en ombuigen door
  - af te leiden
  - een concrete haalbare opdracht te geven
  - complimenten te geven bij opvolging.
- Negeren van boosheid, wanneer die voortkomt uit ‘zin willen doordrijven’.
- Bij een grote driftbui stoppen met praten en even afstand nemen.

3. Problemen oplossen (2-7 jaar)

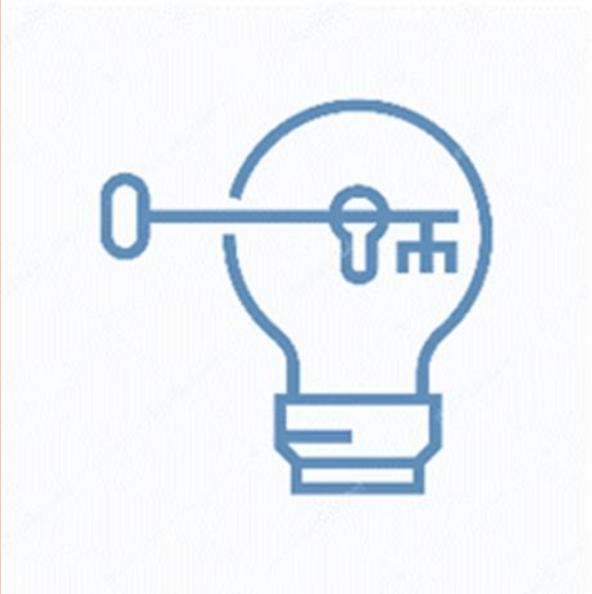

Heeft uw kind moeite met problemen oplossen?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind vindt het lastig om samen te spelen.
- Uw kind heeft regelmatig ruzie met andere kinderen en heeft hulp nodig om het weer goed te maken.
- Uw kind vindt het moeilijk om zelf een conflict op te lossen (bijvoorbeeld tegelijk op de computer willen, wie voorin in de auto mag zitten).
- Uw kind kiest bij zulke conflicten vaak voor de ‘boze oplossing’.

- Anders, namelijk …

3. Problemen oplossen (2-7 jaar)

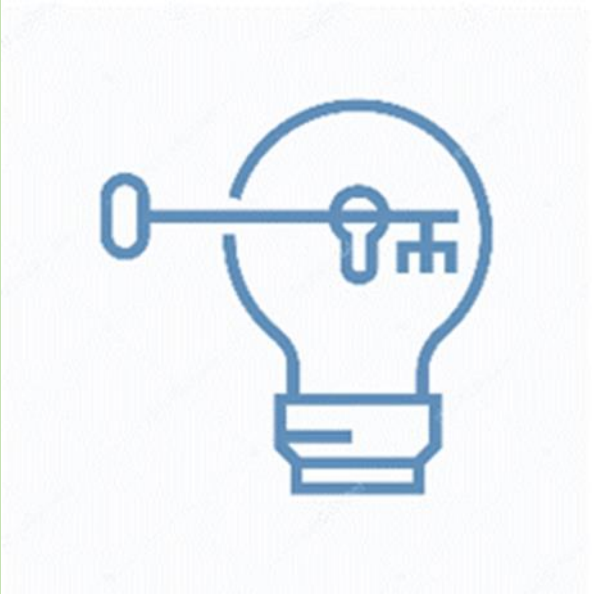

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Samen
  - nadenken over verschillende oplossingen voor een probleem
  - nadenken over slimme en minder slimme oplossingen.
- Complimenten geven bij uitproberen van nieuwe slimme oplossingen.

4. School/PSZ/KDV (2-7 jaar)

Zijn er problemen op school/PSZ/KDV?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind heeft regelmatig een conflict met de leerkracht of geeft een grote mond.
- Het lukt de leerkracht niet goed meer om complimenten te geven.
- De leerkracht geeft uw kind regelmatig straf.
- Uw kind heeft moeite met het volhouden van schoolwerk (concentratie) dat frustrerend is en weigert wel eens schoolwerk uit te voeren.
- Er is regelmatig ruzie tussen uw kind en klasgenoten (bijvoorbeeld pesten).
- Anders, namelijk …

4. School/PSZ/KDV (2-7 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Met school, u als ouders en jeugdhulpprofessional overleggen over een goede gezamenlijke aanpak.
- Contact tussen u als ouders en school ondersteunen/verbeteren (door de jeugdprofessional).
- Beïnvloeden van het groepsklimaat door de leerkracht en het bevorderen van positief contact met leeftijdgenoten.
- Uitleg door een jeugdhulpprofessional aan school over de invloed van het gedrag van uw kind op de volwassene en van het gedrag van de volwassene op uw kind en hoe de leerkracht en u als ouders dit kunnen beïnvloeden.

5. Eerdere ervaringen (2-7 jaar)

Bent u in het verleden wel eens niet goed geholpen bij de problemen?

Bijvoorbeeld:

- U had het gevoel dat er niet naar u geluisterd werd.
- Er werden dingen van u gevraagd, die toen niet goed genoeg lukten.
- Er was wel hulp, maar de problemen werden niet minder.
- Er was wel hulp, maar u had het gevoel dat deze niet goed aansloot bij wat uw kind of uw gezin nodig hadden.
- Anders, namelijk …

5. Eerdere ervaringen (2-7 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Ruimte om eerdere ervaring te delen om herhaling te voorkomen.
- Uitleg waar de hulp op gericht is en waarom.
- Eerlijke feedback geven aan de professional.

1. Gezin (8-12 jaar)

Is er in het contact tussen u en uw kind een dwingend patroon ontstaan?

Bijvoorbeeld[1]:

- Uw kind wil vaak doen wat hij zelf wil (zin doordrijven) en dat leidt tot ruzies.
- Uw kind wordt boos om iets niet te hoeven doen (zoals iets opruimen, of stoppen met beeldschermen).
- U merkt dat u (bijna) dagelijks met straf dreigt of straf geeft.
- U stelt minder eisen of geeft toe om te voorkomen dat er strijd of ruzie komt.
- Anders, namelijk …

[1] Deze voorbeelden komen meer dagen per week wel dan niet voor.

1. Gezin (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Uitleg over de invloed van uw kind op u en van u op uw kind.
- Uw invloed als opvoeder gebruiken om het gedrag van uw kind positief te beïnvloeden, door bewuster benutten van:
  - duidelijke opdrachten,
  - complimenten
  - grenzen stellen,
  - interesse tonen en volgen wat uw kind doet (school, vrije tijd, vrienden),
  - versterken van de autonomie van uw kind (overleggen en keuzes geven).
- Nog beter worden in samen problemen oplossen.
- Verminderen van problemen, zodat het beter lukt om zelf rustig te blijven bij conflicten.

2. Sociale vaardigheden (8-12 jaar)

Vindt u uw kind minder sociaal vaardig dan andere kinderen van zijn leeftijd?

Bijvoorbeeld:

Uw kind vindt het lastig om zijn mening op een rustige manier duidelijk te maken.

- Uw kind heeft regelmatig ruzie met andere kinderen en heeft hulp nodig om het weer goed te maken.
- Uw kind mag regelmatig niet mee doen met andere kinderen, omdat hij/zij te snel boos wordt of anderen pijn doet.
- Uw kind doet vaak wat anderen willen, zegt niet op tijd nee en is dan later overstuur.
- Uw kind dwingt andere kinderen regelmatig te spelen wat hij/zij wil en volgens zijn/haar regels.
- Anders, namelijk …

2. Sociale vaardigheden (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Samen oefenen en uitproberen van sociale vaardigheden, zoals contact maken, iemand iets vragen, nee-zeggen (etcetera).
- Samen nadenken over
- het probleem (wat is er eigenlijk aan de hand en wat wilde de ander eigenlijk).
- verschillende oplossingen.
- de gevolgen van die oplossingen.
- wat de slimste oplossing is.
- Complimenten geven bij uitproberen van sociale vaardigheden.

3. Boosheid (8-12 jaar)

Vindt uw kind het, vergeleken met leeftijdgenoten moeilijk om zijn boosheid onder controle te houden?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind wordt snel boos om kleine dingen.
- Uw kind blijft lang in een boze bui hangen.
- Uw kind vernielt soms dingen als hij boos is.
- Uw kind is moeilijk weer kalm te krijgen.
- Het duurt erg lang voordat uw kind zichzelf weer rustig heeft gekregen.
- Anders, namelijk …

3. Boosheid (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Herkennen wat er vooraf gaat aan boosheid
- Nadenken wat je anders kunt doen dan boos worden.
- Boosheid eerder ombuigen, bijvoorbeeld door
  - zelfspraak,
  - je te ontspannen,
  - afleiding te zoeken
  - het probleem op een andere manier op te lossen.

Onderdelen van effectieve hulp voor u als ouders:

- Benoemen van boosheid, begrip tonen voor boosheid en laten zien hoe je goed met boosheid om kan gaan.
- Op tijd ombuigen (concrete haalbare opdracht en compliment bij opvolging).
- Negeren van boosheid, wanneer die voortkomt uit ‘zin willen doordrijven’.
- Bij een grote driftbui stoppen met praten en even afstand nemen.

4. Problemen oplossen (8-12 jaar)

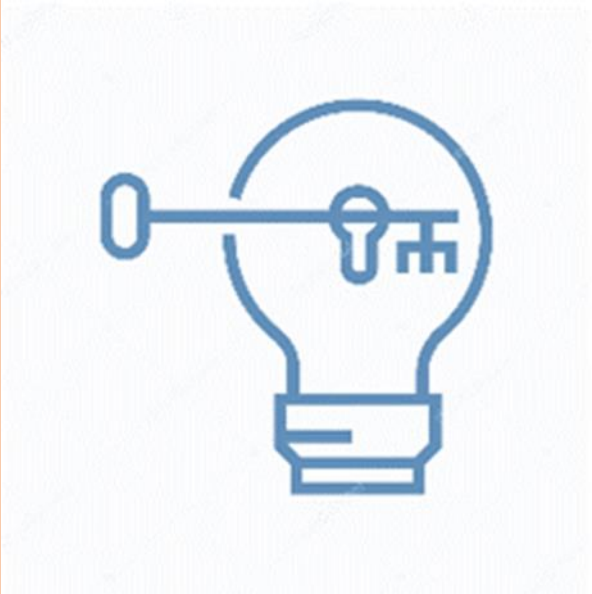

Heeft uw kind moeite met problemen oplossen?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind vindt het moeilijk om zelf een conflict op te lossen (bijvoorbeeld tegelijk op de computer willen, wie voorin in de auto mag zitten).
- Uw kind kiest bij zulke conflicten vaak voor de ‘boze oplossing’.
- Uw kind vindt het moeilijk te overzien wat de gevolgen zijn van een boze oplossing.
- Uw kind blijft hangen in de boze oplossing, kan moeilijk tot andere oplossingen komen en schakelt moeilijk als iemand helpt met andere oplossingen.
- Uw kind vindt het moeilijk om problemen met woorden op te lossen. Hij kiest snel voor een fysieke oplossing.

4. Problemen oplossen (8-12 jaar)

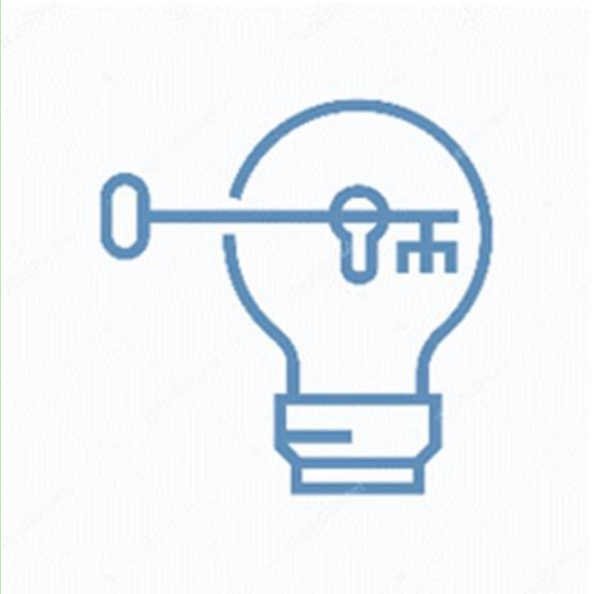

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

Leren nadenken over

- het probleem (Wat is er eigenlijk aan de hand? Wat wilde de ander eigenlijk?).
- verschillende oplossingen.
- de gevolgen van die oplossingen.
- wat de slimste oplossing is.

5. School (8-12 jaar)

Zijn er problemen op school?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind heeft regelmatig een conflict met de leerkracht of geeft een grote mond.
- Het lukt de leerkracht niet goed meer om complimenten te geven.
- De leerkracht geeft uw kind regelmatig straf.
- Uw kind vindt het lastig schoolwerk dat frustrerend is vol te houden en weigert wel eens schoolwerk uit te voeren.
- Er is regelmatig ruzie tussen uw kind en klasgenoten (bijvoorbeeld pesten).
- Anders, namelijk …

5. School (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Met school, u als ouders en jeugdhulpprofessional overleggen over een goede gezamenlijke aanpak.
- Contact tussen u als ouders en school ondersteunen/verbeteren (door de jeugdprofessional).
- Beïnvloeden van het groepsklimaat door de leerkracht en het bevorderen van positief contact met leeftijdgenoten.
- Uitleg door een jeugdhulpprofessional aan school over de invloed van het gedrag van uw kind op de volwassene en van het gedrag van de volwassene op uw kind en hoe de leerkracht en u als ouders dit kunnen beïnvloeden.

6. Vrienden (8-12 jaar)

Heeft uw kind vrienden die dingen doen waardoor zij in aanraking met de politie kunnen komen?

Bijvoorbeeld:

- Vrienden die op straat rondhangen (zich vervelen, roken, dingen stuk maken, andere kinderen verjagen op speelplekken).
- Vrienden die politiecontacten hebben (aangesproken worden door politie, uitdagend zijn naar politie).
- Vrienden die op internet en social media anderen beledigen, dingen bestellen en niet betalen, zich voordoen als iemand anders.
- Vrienden die criminelen stoer/cool vinden.
- Anders, namelijk …

6. Vrienden (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor u als ouders:

- Monitoren: weten waar uw kind is, met wie hij is en wat hij doet.
- Uw kind helpen bij onderstaande:

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Sociale vaardigheden versterken
- Contacten leggen en versterken met vrienden zonder problemen of vrienden die willen dat het goed met je gaat.
- Verminderen van contact met vrienden die je in de problemen kunnen brengen.
- Meer steun van volwassenen om in het contact met vrienden slimme keuzes te maken.

7. Familie en buurtgenoten (8-12 jaar)

Heeft u familie of buurtgenoten die dingen doen, waardoor je in aanraking kunt komen met de politie?

Bijvoorbeeld:

- Familieleden/buurtgenoten waar de politie soms aan de deur komt om ruzies op te lossen.
- Familieleden/buurtgenoten die agressief gedrag vertonen bij het sportveld, in het verkeer of in contact met dienstverleners, zoals verkeersregelaars of ambulancepersoneel.
- Familieleden/buurtgenoten die politiecontacten hebben.
- Familieleden/buurtgenoten die vastzitten
- Anders, namelijk …

7. Familie en buurtgenoten (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Een steunende volwassene voor uw kind.
- Monitoren: weten waar uw kind is en wat hij doet.
- Ondersteunen van de buurt of familie.
- Wijkversterkende aanpak.

8. Eerdere ervaringen (8-12 jaar)

Bent u in het verleden wel eens niet goed geholpen bij de problemen?

Bijvoorbeeld:

- U had het gevoel dat er niet naar u geluisterd werd.
- Er werden dingen van u gevraagd, die toen niet goed genoeg lukten.
- Er was wel hulp, maar de problemen werden niet minder.
- Er was wel hulp, maar u had het gevoel dat deze niet goed aansloot bij wat uw kind of uw gezin nodig hadden.
- Anders, namelijk …

8. Eerdere ervaringen (8-12 jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Ruimte om eerdere ervaring te delen om herhaling te voorkomen.
- Uitleg waar de hulp op gericht is en waarom.
- Eerlijke feedback geven aan de professional.

1. Gezin (12-18+ jaar)

Zijn er problemen in het contact tussen u en uw kind? (vooral negatief contact, weinig positief contact of nauwelijks contact)?

Bijvoorbeeld[1]:

- De sfeer tussen u en uw kind is al langere tijd slecht.
- Als u wat vraagt aan uw kind, zegt hij vaak nee en is er snel ruzie.
- Als uw kind zijn zin niet krijgt, gaat hij snel schreeuwen of met deuren slaan.
- U stelt regelmatig geen vragen of geeft geen opdrachten, om zo ruzie te voorkomen.
- U heeft weinig contact en weet niet zo goed wat uw kind doet en wie zijn vrienden zijn.
- Uw kind komt samen gemaakte afspraken niet na. Afspraken over bijv. computer/telefoon/gamen, helpen in huishouden, huiswerk, ….
- U merkt dat u bijna dagelijks dreigt met straf of straf geeft.
- Anders, namelijk …

[1] Deze voorbeelden komen meer dagen per week wel dan niet voor.

1. Gezin (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Contact tussen u en uw kind herstellen/versterken.
- Uw invloed als opvoeder gebruiken om het gedrag van uw kind positief te beïnvloeden voor bewuster benutten van:
  - duidelijke opdrachten,
  - complimenten geven
  - grenzen stellen,
  - interesse tonen en volgen wat uw kind doet (school, vrije tijd, vrienden),
  - versterken van de autonomie van uw kind (overleggen en keuzes geven).
- Nog beter worden in samen problemen oplossen.
- Verminderen van problemen, zodat het beter lukt om zelf rustig te blijven bij conflicten.

2. Vrienden (12-18+ jaar)

Heeft uw kind vrienden die dingen doen waardoor hij/zij in aanraking met de politie kan komen?

Bijvoorbeeld:

- Vrienden zonder dagbesteding die rondhangen op straat en dingen vernielen.
- Vrienden met politiecontacten (aangesproken door politie, uitdagend naar politie).
- Vrienden die drugs gebruiken.
- Vrienden die illegale computeractiviteiten uitvoeren (handel, sexting, hacking, d-dos aanvallen)
- Vrienden die zijn opgepakt.
- Vrienden die stelen.
- Vrienden die criminelen stoer/cool vinden.
- Anders, namelijk …

2. Vrienden (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor u als ouders:

- Monitoren: weten waar uw kind is, met wie hij is en wat hij doet.
- Uw kind helpen bij onderstaande:

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Sociale vaardigheden versterken.
- Contacten leggen en versterken met vrienden zonder problemen of vrienden die willen dat het goed met je gaat.
- Minder van contact met vrienden die je in de problemen kunnen brengen.
- Meer steun van volwassenen om in het contact met vrienden slimme keuzes te maken.

3. Vrije tijd (12-18+ jaar)

Heeft uw kind moeite met (gevarieerd) invullen van zijn of haar vrije tijd?

Bijvoorbeeld:

- In zijn vrije tijd is uw kind vooral veel bezig met gamen wat leidt tot conflicten (als gevolg van gamen niet op tijd bij het eten zijn, niet naar school gaan of huiswerk maken, dag- en nachtritme omdraaien).
- Veel blowen in de vrije tijd (meer dagen per week wel dan niet; ook overdag en onder schooltijd).
- U heeft de indruk dat uw kind regelmatig liegt over waar hij/zij is.
- U weet regelmatig niet goed wat uw kind doet, of waar hij/zij is.
- Vrije tijd buiten op straat doorbrengen.
- Geen lid van een sportvereniging of club.
- Anders, namelijk …

3. Vrije tijd (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Ondersteuning bij zoeken en volhouden van actieve vrijetijdsbesteding
- Stimuleren om samen met vrienden iets actiefs te ondernemen in de vrije tijd.
- Steun van volwassenen om iets te ondernemen in vrije tijd (sport, activiteit, buurthuis)

4. Familie en buurtgenoten (12-18+ jaar)

Heeft u familie of buurtgenoten die dingen doen, waardoor je in aanraking kunt komen met de politie?

Bijvoorbeeld:

- Familieleden/buurtgenoten waar de politie soms aan de deur komt om ruzies op te lossen.
- Familieleden/buurtgenoten die agressief gedrag vertonen bij het sportveld, in het verkeer of in contact met dienstverleners, zoals verkeersregelaars of ambulancepersoneel.
- Familieleden/buurtgenoten die politiecontacten hebben.
- Familieleden/buurtgenoten die vastzitten
- Anders, namelijk …

4. Familie en buurtgenoten (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Een steunende volwassene voor uw kind.
- Monitoren: weten waar uw kind is en wat hij doet.
- Ondersteunen van de buurt of familie.
- Wijkversterkende aanpak.

5. Sociale vaardigheden (12-18+ jaar)

Vindt u uw kind minder sociaal vaardig dan andere kinderen van zijn leeftijd?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind heeft weinig vrienden of heeft weinig vrienden onder leeftijdgenoten.
- Uw kind heeft vaak ruzie met leeftijdgenoten op school of in de buurt.
- Uw kind is makkelijk te beïnvloeden door leeftijdgenoten om dingen te doen die hem in problemen brengen.
- Uw kind vindt het regelmatig moeilijk om beleefd te zijn naar volwassenen
- Uw kind heeft moeite met het opvolgen van instructies van autoriteiten.
- Anders, namelijk …

5. Sociale vaardigheden (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Oefenen van sociale vaardigheden, zoals contact maken, iemand iets vragen, nee-zeggen etc.
- Bij problemen in sociaal contact nadenken over
- het probleem (wat is er eigenlijk aan de hand en wat wilde de ander eigenlijk),
- verschillende oplossingen,
- de gevolgen van die oplossingen,
- wat de slimste oplossing is.
- Complimenten geven bij sociaal vaardig gedrag.

6. Boosheid (12-18+ jaar)

Vindt uw kind het, vergeleken met leeftijdgenoten moeilijk om zijn boosheid onder controle te houden?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind wordt snel boos om kleine dingen.
- Uw kind blijft lang in zijn boosheid hangen.
- Uw kind vernielt soms dingen als hij boos is.
- Uw kind is moeilijk te kalmeren.
- Het duurt erg lang voordat uw kind zichzelf weer rustig krijgt.
- Anders, namelijk …

6. Boosheid (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Herkennen wat er vooraf gaat aan boosheid
- Nadenken wat je anders kunt doen dan boos worden.
- Boosheid eerder ombuigen, bijvoorbeeld door
  - zelfspraak,
  - je te ontspannen,
  - afleiding te zoeken
  - het probleem op een andere manier op te lossen.

Onderdelen van effectieve hulp voor u als ouders:

- Benoemen van boosheid, begrip tonen voor boosheid en laten zien hoe je goed met boosheid om kan gaan.
- Op tijd ingrijpen en ombuigen (concrete haalbare opdracht en complimenten bij opvolging).
- Bij veel boosheid stoppen met praten en even afstand nemen.

7. Problemen oplossen (12-18+ jaar)

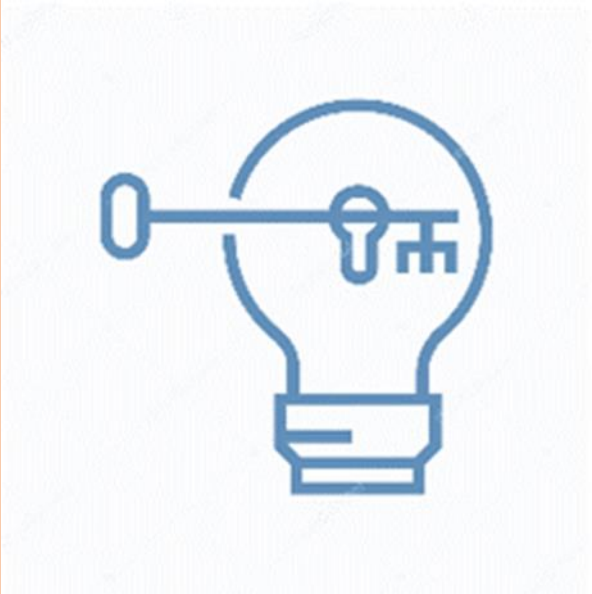

Heeft uw kind moeite met problemen oplossen?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind kiest bij problemen altijd voor dezelfde oplossing (namelijk boos worden).
- Uw kind lijkt niet goed te weten wat handige en minder handige oplossingen zijn.
- Uw kind lijkt niet na te denken over de gevolgen zijn van zijn handelen.
- Uw kind vindt het lastig om problemen met woorden op te lossen en kiest snel voor een fysieke oplossing.
- Uw kind blijft hangen in deze oplossing, vindt het lastig om tot andere oplossingen en schakelt moeizaam als iemand (bijvoorbeeld een ouder) helpt met andere oplossingen.
- Anders, namelijk …

7. Problemen oplossen (12-18+ jaar)

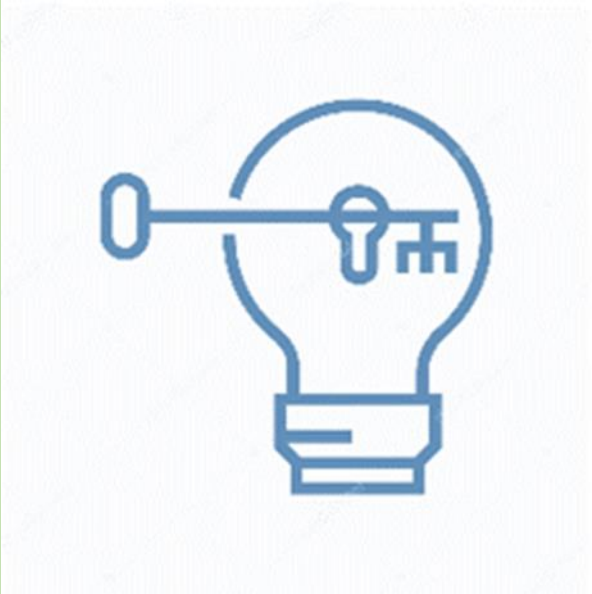

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

Nadenken over

- het probleem (wat is er eigenlijk aan de hand? Wat wilde de ander eigenlijk?).
- verschillende oplossingen.
- de gevolgen van die oplossingen.
- wat de slimste oplossing is.

8. Negatief denken (12-18+ jaar)

Denkt uw kind vaak negatief over zichzelf, anderen of zijn/haar leven?

Bijvoorbeeld:

Zegt of denkt uw kind dingen als:

- Ze moeten ook altijd mij hebben
- Ik kan toch niks aan mijn situatie veranderen.
- Ik ben waardeloos en zal nooit iets bereiken in mijn leven.
- De wereld is tegen mij.
- Anders, namelijk …

8. Negatief denken (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp voor uw kind:

- Uitleg over de invloed van denken op je gedrag.
- Bewuster naar situaties kijken en nadenken wat er precies aan de hand is.
- Leren je gedrag te beïnvloeden door anders te kijken, denken, voelen en anders te doen.

9. School/werk (12-18+ jaar)

Zijn er problemen op school?

Bijvoorbeeld:

- Uw kind heeft regelmatig conflicten met leerkrachten.
- U heeft van school gehoord dat uw kind brutaal tegen leerkrachten, de conrector en/of directeur was.
- Uw kind weigert op school opdrachten uit te voeren.
- Uw kind wordt regelmatig de klas uit gestuurd of geschorst.
- Uw kind heeft regelmatig ruzie met zijn klasgenoten.
- Uw kind spijbelt regelmatig.
- Anders, namelijk …

9. School (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Met school, u als ouders en jeugdhulpprofessional overleggen over een goede gezamenlijke aanpak.
- Contact tussen u als ouders en school ondersteunen/verbeteren (door de jeugdprofessional).
- Beïnvloeden van het groepsklimaat door de leerkracht en het bevorderen van positief contact met leeftijdgenoten.
- Uitleg door een jeugdhulpprofessional aan school over de invloed van het gedrag van uw kind op de volwassene en van het gedrag van de volwassene op uw kind en hoe leerkracht en u als ouders dit kunnen beïnvloeden.

10. Eerdere ervaringen (12-18+ jaar)

Bent u in het verleden wel eens niet goed geholpen bij de problemen?

Bijvoorbeeld:

- U had het gevoel dat er niet naar u geluisterd werd.
- Er werden dingen van u gevraagd, die toen niet goed genoeg lukten.
- Er was wel hulp, maar de problemen werden niet minder.
- Er was wel hulp, maar u had het gevoel dat deze niet goed aansloot bij wat uw kind of uw gezin nodig hadden.
- Anders, namelijk …

10. Eerdere ervaringen (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Ruimte om eerdere ervaring te delen om herhaling te voorkomen.
- Uitleg waar de hulp op gericht is en waarom.
- Eerlijke feedback geven aan de professional.

11. Opeenstapeling (12-18+ jaar)

Is er sprake van een opeenstapeling van problemen?

Bijvoorbeeld:

- Op veel van de vragen op de oranje kaarten is het antwoord ja.
- Naast gedragsproblemen heeft uw kind ook nog andere problemen (bijvoorbeeld heel angstig of heel somber).
- Anders, namelijk …

11. Opeenstapeling (12-18+ jaar)

Onderdelen van effectieve hulp:

- Inzet van hulp met onderdelen van de geselecteerde groene kaarten

  EN
- Samenwerken met of doorverwijzen naar de jeugd-GGZ.